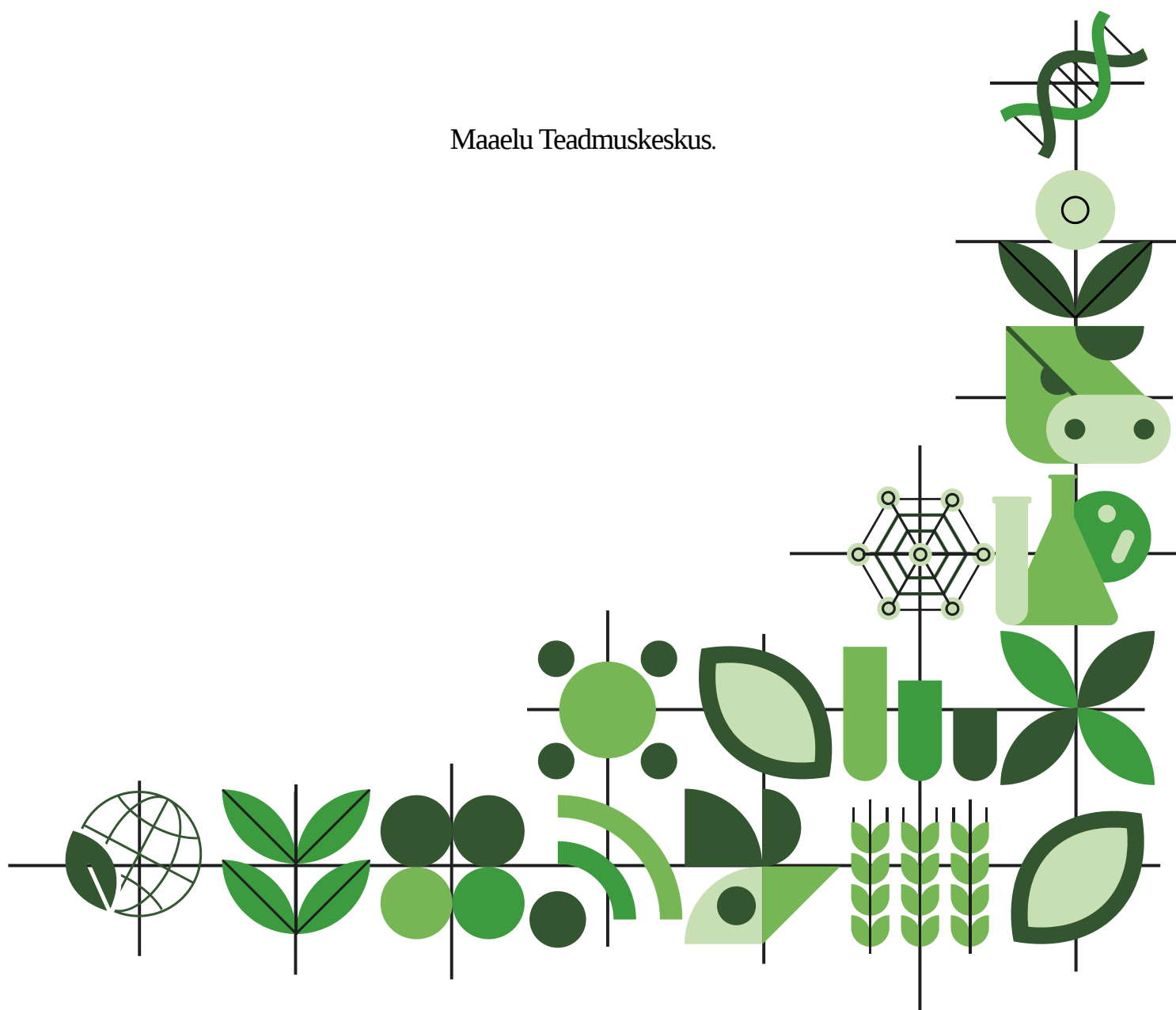

Teadmussiirde programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas. Riigihange nr 257107

Projekti lõpparuanne, 2025

Teabesalve haldamise ja arendamise ülevaade

Maaelu Teadmuskeskus.

Sissejuhatus

Teadmussirde programmi põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas (riigihange 257107, edaspidi ÜhendPIP-2) eesmärgiks on olemasolevate teadmiste ja innovaatiliste lahenduste kohta teabe levitamine ning teadmussirde tegevuste koordineerimine ja korraldamine. ÜhendPIP-2 Hankijaks ehk Tellijaks oli Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (edaspidi PRIA).

Käesolev kokkuvõte on koond **teabesalve haldamise ja arendamise** raames tehtud tööde kohta ning teabesalve edasiste arenguvajaduste kohta, et selleks kujuneks Strateegiakava ellurakendamisel jätkuvalt oluline AKIS¹ e osa. Vastavalt riigihanke tehnilise kirjelduse punktile 2.10.7 peab esitatav kokkuvõtlik ülevaade sisaldama infot vähemalt teabesalve funktsionaalsusnõuete kohta, infot, kes on teabesalve peamised sihtrühmad ja kuidas teabesalve parimal moel nendele sihtrühmadele tutvustada, ettepanekuid edasiste arenguvajaduste, sh nii sisu kui visuaali kohta.

„Teadmussirde pikaajalise programmi põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas“ (riigihange nr 222076, edaspidi ÜhendPIP-1) raames on veebilehte www.pikk.ee, alamlehe teabesalv.pikk.ee ja kodulehe toiduteave.ee hallatud perioodil 1.04.2021-30.06.2023 (raamleping lõppes 30.06.2023). ÜhendPIP-2 raames on teabesalve hallatud perioodil 1.07.2023-31.12.2024.

Käesolev kokkuvõte toob kokku löike varasemates aruannetes välja toodust kuni 31.12.2024, sest aastal 2025 hallati veebilehti AKIS-toetuse raames. ÜhendPIP projekti lõpparuanne kinnitati programmi juhtkogu protokolliga 30.06.2025.

Programmi tegevused ja varasemad aruanded on avaldatud projekti teemalehel <https://www.pikk.ee/valdkonnad/teadmussirde-pikaajalised-programmid/uhendpip/>.

Teabesalve haldamise ulatus²

Hankes kavandatud elektroonilise infokeskkonnana ehk teabesalvena arendatakse peamiselt veebilehte www.pikk.ee, kuid hallatakse ka veebi www.toiduteave.ee.

Veebilehtede haldamise ülesanne tähendas nii sündmuste kui ka ettekannete ja materjalide sisestamist, olemasoleva materjali lisamist kui ka uute tekstide loomist. Staatilisemat temaatilist teavet avaldatakse alamdomeenil teabesalv.pikk.ee, et tagada põhilehe parem laadimiskiirus.

ÜhendPIP-1 alguses oli veebilehe www.pikk.ee domeeni omanik Maaelu Edendamise Sihtasutus; Veebi haldamisele olid nõuandeteenistuse korraldust käsitleva käsunduslepinguga nr 180 seatud oma nõuded ja kohustused, mis kehtisid lepingu lõpuni 2023. aastal. 2024. aasta algusest on domeeni omanikuks Regionaal- ja Põllumajandusministeerium.

Riigihanke täitmisel tegeles veebilehe haldamisega eelkõige Maaelu Teadmuskuskeskus (METK). Teabesalve haldamise raames www.toiduteave.ee haldamise eest vastutas Eesti Toiduainetööstuse Liit.

¹ AKIS tegevuskava kaudu rakendatakse ÜPP strateegiakava sekkumist põllumajanduse teadmussirde- ja innovatsioonisüsteemi arendamise toetus. <https://www.pikk.ee/valdkonnad/akis/>

² Allikas: ÜhendPIP-1 aruanded, nt [Lisa 9 Teabesalv ÜhendPIP 2022 aruanne](#), ja ÜhendPIP-2 aruanded, nt [Lisa-7-Horisont-Valdkondade-lisad YhendPIP-2 Aruanne 2024 aastal](#)

Peamised tegevused veebide haldamisel projektide perioodil

Tegevus	Sisukirjeldus
Teabesalve analüüs	Ekspertiiside tellimine, analüüsi koondamine ja esitlemine
Teabesalve haldamine aprill kuni detsember 2021	Töötajate värbamine, uue IT-haldaja otsimine, uuendustega alustamine, postituste-sündmuste haldamine, sisuekspertide otsimine jmt. Kõige mahukamad tööd veebi kujundamisel olid sisu uuendamine ja seostamine märksõnadega, SEO. Ühtlase kvaliteedi tagamiseks tuli kõik olemasolevad tekstid üle vaadata, tähistada ja ümber struktureerida kujundusmallide abiga. Toiduteave.ee haldamine juuli kuni detsember
Teabesalve haldamine 2022	IT-keskkonna uuendamine, kujunduste uuendamine, uue aliase loomine staatilisema teabe jaoks ning sisutekstide ümbertöstmise ja kujundamine, pildimaterjali ost, jmt Toiduteave.ee haldamine
Teabesalve haldamine ÜhendPIP-1 raames kuni 30.06.2023 ÜhendPIP-2 raames juuli–detsember 2023	Jätкус sündmuste kajastamine, uudiste sisestamine. Valdcondade järgmiste tekstiosade uuendamine, uudiskirjade ning kalendrivaate parandamise jaoks lahenduse otsimine jmt Alustati infokirja „Pikk-uudised“ levitamisega Toiduteave.ee jätkuv haldamine
Teabesalve haldamine 2024	Jätкус sündmuste kajastamine, uudiste sisestamine, tekstiosade uuendamine. Jätкус infokirja iganädalane väljastamine. Väljakutseks olid veebi toimimise sagedased katkestused uues serveris. Jätкус toiduteave.ee haldamine

Veebi analüüs 2021³

ÜhendPIP-1 esimese kuue kuu jooksul 2021. aastal teostati veebilehe www.pikk.ee analüüs. Analüüsi põhiküsimus oli: **Kas ja kuidas sobiks olemasolev veebileht teabesalveks?** Keskenduti tegevustele, mida on võimalik ÜhendPIPi kehtivuse jooksul ette võtta.

Analüüsimisel paluti hinnangut nii IT- ja kommunikatsiooniettevõttelt Velvet OÜ kui veebi kasutajate-ekspertidega. Teabesalve analüüsi esitati Hankijale 1. oktoobriks 2021 ning kiideti heaks 15. novembril juhtkogu istungil. Analüüs on avaldatud veebil www.pikk.ee.

Analüüs kinnitas programmi täitjate arvamust, et kõige olulisem on veebis oleva materjali uuendamine ja teemade seostamine – palju oli aegunud või täiendamata teavet. Veebis oli vajalik uuendada ka sisuarhitektuur ja otsingusüsteemid, et teabe leidmine oleks intuitiivne ja kasutajasõbralik. Analüüsi soovitus oli, et esimeses järjekorras võiks mõelda olemasoleva kasutajamugavuse parandamisele ja sündmuste automaatteavituste korraldamisele.

Ülevaade 2021 analüüsi asjakohastest lõikudest

Pikk.ee kasutab sisuhalduse platvormina on laialt levinud vabavaralist WordPress sisuhaldustarkvara. WordPress sisaldab olulisemaid sisuhalduse funktsionaalsuseid ning mugavat ja intuitiivset administraatori kasutajaliidest. Kasutusel on mitmeid pistikprogramme (ingl plugin) ja malle, mis vähendavad isereendamise vajadust.

Domeeninimi pikk.ee (ajalooliselt PIKK – Põllu- ja maamajandusliku Informatsiooni Koordineeriv Keskus) ja seos lehekülje päises oleva logos oleva nimega “MES/METK nõuandeteenistus” võib tekitada segadust külastajatele, kellel puudub kontekst antud organisatsioonist ja veebilehest. Ei ole lõpuni selge, kellele pikk.ee suunatud on, millest tulenevalt ei pakuta kasutajagruppidele kohast sisu.

Veebilehe tugevuseks täna on see, et põllumajandusringkonnas (tootjad, konsulendid, spetsialistid jt) **teatakse** pikk.ee lehte ning kasutatakse seda aktiivselt näiteks sündmuste info jälgimiseks. Lisaks koondab veebi teabesalve osa hulga olulist ja sisukat teavet. Iga erialateave areneb ja muutub, sellega kaasneb ka selles veebis sisalduva info vananemine. Samuti võivad ajas muutuda ka sihtgrupid ning nende teabevajadus. Eestis ja maailmas avaldatakse pidevalt uut paranenud põllumajandusalast teavet. Pikk.ee-l on võimalus kasutada ära praegune positsioon ning pideva uuendamise ja täienemise abil olla põllumajandusega seotud otsijatele asjakohase ja kaasaegse teabe vahendajaks.

Sihtteemad: Kõige aktiivsemalt kasutatakse hinnangute alusel sündmuste kalendrit valdkondade infopäevade, koolituste, seminaride jmt info leidmiseks, oodatakse selle funktsiooni säilimist. Teabesalv võiks meeskonna hinnangul jätkuvalt koondada olulisi valdkondlike kontakte, praktilist infot konkreetsete probleemide lahendamiseks, kogemuslugusid ja häid tavaid, nõuandetööriistu nagu juhised ja kalkulaatorid ning erialaseid uudiseid teadusasutustelt ja mujalt maailmast. Pikk.ee on ekspertide hinnates ainuke koht, kus spetsiifiline terminoloogia on digitaalselt kättesaadav.

Uuendamine: Teabesalve pidevalt ajakohasena hoidmine vajab vähemalt 1,5 töökohta, sisuteabe uuendamise maht sõltub ambitsioonides suurusest. Keskmine veebileht vajab kujunduse värskendamist ca viie aasta tagant.

³ Allikas: Teabesalve analüüs: [Pikk-ist teabesalveni analüüs 09.2021 avalik](#) (1. september 2021)

Teabesalve intervjuud 2022-23⁴

2022 aasta alguses sai paika teabesalv.pikk.ee kujundus, mille vaatasid kasutajad üle ning andsid oma sisendi kuidas ja mida paremaks teha. Aasta hiljem viidi läbi uuesti intervjuud, et jälgida kasutaja teekondi ning leida muutmisevajadused.

Intervjuud viidi läbi 2023 aasta maikuus, intervjuude kestus ca 60 min. Intervjuude ülesehitus oli pigem vaatlev, kus lisaks küsiti ka *open-end* küsimusi. Vaatluse all oli kasutajate navigeerimine ja orienteerumine veebilehel. Selleks, paluti kasutajatel leida üles lehelt mõni fakt või konkreetne leht. Näiteks: mulla PH, vasikakasvatuse videod, köögiviljade liigitamine jne.

Kasutajad kasutavad väga tihti otsingu funktsiooni. Hetkel kasutusel olev disain ja otsing ei täienda teineteist ehk otsing annab tulemusteks ainult lehed ja ei võta arvesse lehe sees olevaid sektsioone (tab). Näiteks, kui lehe „Muld“ sektsioonis on leitav „PH“, siis otsingu tulemusele „mulla ph“ tuleb vasteks leht „mulla kvaliteedi hindamine“.

Otsingu funktsiooni võiks muuta nii, et otsingu tulemus näitaks eelvaates otsitavat sõna, mis *highlight*’itakse. Sedasi võtaks otsing arvesse ka sektsioonisüsteemi. Ehk otsingu võiks üles ehitada tekstile, mitte nii väga lehele. Kui selline lahendus nõuab veebilehel IT lahenduste uuendamist, siis tuleks muudatus ette võtta, kuna kasutajatel on vajadus otsingu korrektseks töötamiseks. Otsingu korrektne töötamine tagab ka kasutajate püsimise lehel.

Üleüldises pildis võib öelda, et veebilehe disain ja funktsioonid on kasutaja jaoks arusadavad ning loogilised. Kasutajad eelistasid peamenüü asemel kasutatakse rippmenüüsid, mistõttu on vajadus seda funktsionaalsust korrigeerida. Horisontaalsete teemade (nt muld) paigutamine valdkondade vahel tuleb üle vaadata.

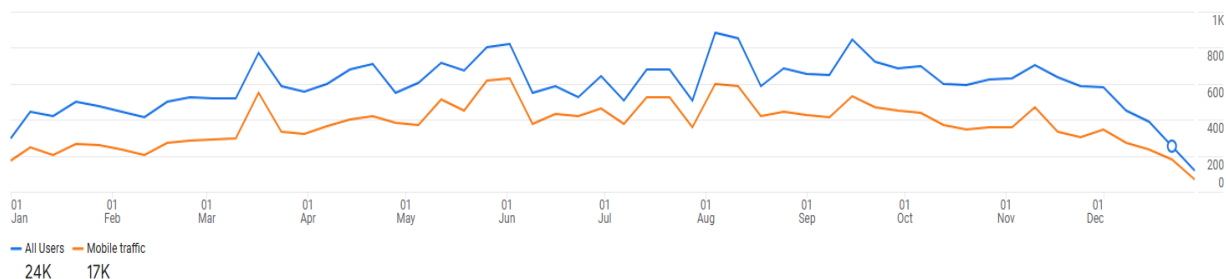
Kasutajad ootavad ka, et galerii on lahti klikatav ning avanedes on juures ka kirjeldav tekst. Kui galeriid ei lisata siis tuleks tab elementi lisada teksti kõrvale illustreeriv pilt, mitte selle elemendi alla. Digiakadeemia osa on väga hea, kuna on koondanud kokku videod ja helifailid.

Üldiselt jäid kasutajad rahule nii veebilehe välimuse kui ka ülesehitusega.

⁴ Allikas: ÜhendPIP-1 aruanne [Lisa 2 Horisontaalse valdkonna 2023 poolaasta kokkuvõte](#)

PIKK.ee külastatavus⁵

2021	Perioodil 1.04.-31.12.2021. toimus 39 336 sessiooni 23 371 külastaja poolt ning 78967 lehekülje vaatamist. Keskmine lehel oldud aeg (sessiooni pikkus) oli 1,68 minutit. Külastajatest 69,7% vaatasid ainult seda lehte, kus nad maandusid ja läksid siis ära (bounce rate). Keskmiselt vaadati sessiooni jooksul 2,01 lehte
2022	Perioodil 1 jaanuar kuni 31 detsember 2022: toimus 83 130 sessiooni 24 179 külastaja poolt. Keskmine lehel oldud aeg (sessiooni pikkus) oli 1,48 minutit. Külastajatest 69,6% vaatasid ainult seda lehte, kus nad maandusid ja läksid siis ära (bounce rate). Keskmiselt vaadati sessiooni jooksul 1,97 lehte.
2023	Perioodil 1. jaanuar 2023 kuni 31. detsember 2023 toimus 46 542 sessiooni 22 931 kasutaja poolt. Loendatud lehtede vaatamiste arv (pageview) oli 97 618. Bounce rate ehk kui palju külastajaid lahkub kohe esimeselt lehelt, kuhu nad jõudsid oli 32.86% (sama näitaja 2022 a. kohta oli 69.62%, mis on märgatav edasimineku). Suurem külastamisaktiivsus oli nähtav kevadisel pindala- ja loomatoetuste infopäevade ja sügiseses keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) toetuse infopäevade perioodil.
2024	2024. aasta oli veebilehel kokku 24 001 kasutajat, kellest 23 875 on märgitud kui „active user“ (võrreldes aastaga 2023 on selliste kasutajate arv tõusnud 3,8%). Suhtlus veebilehela 214 062 korda („event count“ ehk loendus veebi tehtud tegevustest – klikid, allalaadimised, vormi täitmised). Keskmine veebil viibitud aeg on 2 m 17 s. Veebil teabesalv.pikk.ee hoitakse temaatilist püsiväärtusega teavet (mitte uudiseid või sündmusi) ning seetõttu oli 2024. aastal sealne aktiivsete kasutajate arv pealehega võrreldes väiksem - 7351 (2023. aastal 4704), samas vaatamiste arv 55 972. Ka sellele veebile jõutakse enamasti otselinkide kaudu 2023. aastal alustati infokirja „Pikk.ee uudised“ levitamise. Igal esmaspäeval jõuab tellijate postkasti 5 viimast pikk.ee veebis avaldatud uudist ja 50 lähemat üritust sündmuste kalendrist.

Joonis. Veebilehe pikk.ee külastatavus (kõik kasutajad võrreldes mobiilist jälgijatega).

⁵ Allikas: ÜhendPIP-1 ja ÜhendPIP-2 erinevad aruanded, nt [Lisa-7-Horisont-Valdkondade-lisad](#) [YhendPIP-2 Aruanne 2024 aastal](#)

Enamus lehe kasutajatest jõudsid pikk.ee konkreetsele veebiosale otselinkide kaudu. Iga aktiivne külastaja vaatas lehte u 1,2 korda, 21% aktiivsetest kasutajatest jõudis lehele otsingumootorite kaudu. Suurenenud on viitamiste hulk, kuid vähenenud sotsiaalmeedias märkamine.

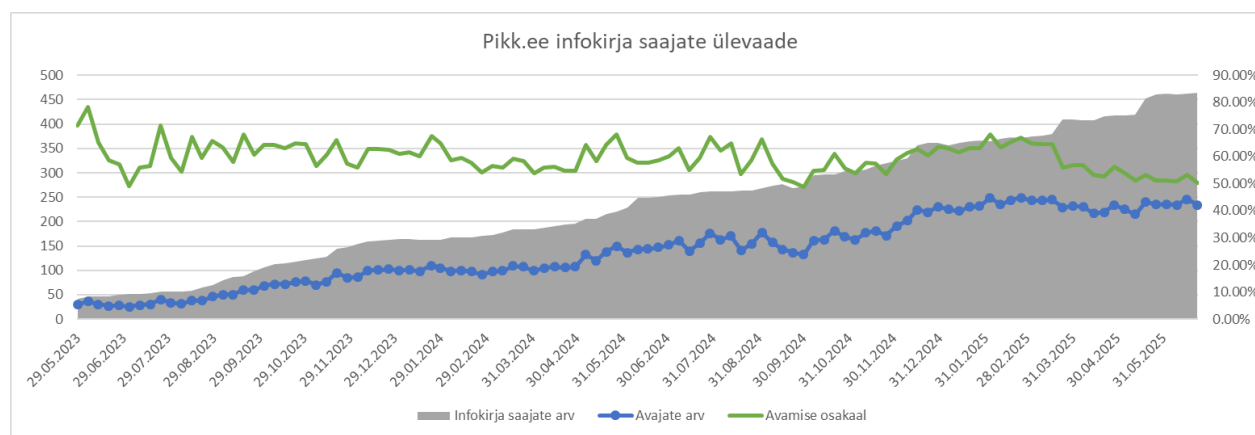
Veebi www.pikk.ee pidevalt uuenevateks osadeks on sündmuste kalender ja uudised – iga nädal vähemalt 3 uudis-postitust. Suurenenud külastatavus tulenes enamasti PRIA infokirjas viidatud infopäevade registreerimisvõimalusest. Populaarsemad osad 2024. aastal, lisaks avalehele ja sündmuste nimekirjale, on olnud:

- (kohustuslike) keskkonnateemaliste koolituste teemaleht – 2529 klikki;
- nõuandeteenistus ja konsulentide teemaleht – 953 + 546 korda;
- ESG ehk kestlikkusaruande mõistmise postitus – 975 korda;
- tomati kasvatamise ja nälkjate teemalised postitused – 857 ja 671 korda.

Pikk.ee veebileht liikus 2024. aastal ministeeriumi serverisse (oli varasemalt Maaelu Edendamise Sihtasutuse valitud asukohas) ning on vaevelnud korduvalt serveri töökindluse tõttu. Serverite mitmekordsed ümberkolimised on vähendanud otsingumootorite kaudu veebilehe leitavust.

Infokiri Pikk-uudised⁶

2023. aastal alustati infokirja „Pikk.ee uudised“ levitamiseega. Igal esmaspäeval jõuab tellijate postkasti 5 viimast pikk.ee veebis avaldatud uudist ja 50 lähemat üritust sündmuste kalendrist.

Joonis. PIKK.ee infokirja tellijate arv ja aktiivsus.

2024. aasta lõpuks oli infokirja saajaid 369, keskmine avamise määr 2024. a jooksul oli 58,6% (Google kohaselt: Turundusmeilide puhul on tüüpiline avamismäär vahemikus 15% kuni 25%, samas kui tehingutega seotud meilide puhul saavutatakse tavaliselt vahemikus 30% kuni 40%).

Infokirja tellijate arv suureneb järjepidevalt (2024 jaanuari alguses oli tellijaid 167, aasta lõpus 369). Infokirja teavitamiseks ilmus 2024 alguses METKi Facebookis postitus infokirja olemusest, METK hakkas 2024 sügisel AKIS-toetuse tagasiside küsitlustes pärima huvi infokirja saada ning entusiastid lisasid viite oma e-posti jalusesse.

⁶ Allikas: ÜhendPIP-2 aruanne 2024. aasta kohta, joonis uuendatud 30.06.2025,

Toiduteave.ee⁷

Veebilehe arendamise raames hallati ka domeeni toiduteave.ee, lisades sinna teemakohaseid üritusi, avaldades materjale ja videoloenguid ning saates temaatilisi teavitusi nende soovijatele. Mõned selle veebi osad on ehitatud teistel põhimõtetel kui pikk.ee (nt märgistamise käsiraamat, hea hügieenitava) ning toiduteave.ee veebist loobumine ei ole veel võimalik olnud. Kõik toiduteave.ee materjalid on avaldatud või viidatud eraldiseisvalt ka pikk.ee kalendris ja teabesalv.pikk.ee temaatilises osas.

2024. aasta lõpuks oli www.toiduteave.ee veebilehel jätkuvalt küllaltki suur külastajate arv - kokku 11 630 kasutajat, kellest 11 450 on märgitud kui aktiivne kasutaja (active user). 2024. aastal toimus kokku 18 872 sessiooni. Võrdluseks: 2022. aastal veebilehe www.toiduteave.ee külastatavus – 13 179 kasutajat, 40 026 lehe kasutuskorda, Bounce rate 71,56%

Ligi pooled (48%, organic search) lehe kasutajatest jõudsid kohale veebiotsingu kaudu. Suur osa trükkisid kohe domeeni toiduteave.ee aadressi (direct). Populaarseimad sisulehed, mida vaadati olid toiduhügieen ja enesekontroll, infopäevad, koolitused ning toidu säilitamine. Kokku toimus 37 354 lehe vaatamist (2023. aastal oli 43 736).

Võrreldes 2023. aastaga on kasutajate arv vähenenud, 2023. aastal on registreeritud 13 720 külastust. Põhjus on ilmselt selles, et veebileht ei sisalda pidevalt uuenevat sisu vaid on pigem teadmiste hoidla.

Lehelt teavituste saajate nimekirjas on nüüd 832 aadressi. 2024. aasta jooksul lisandus 93 meiliaadressi. Saadetud teavituskirju avab keskmiselt 44% kirja saajatest.

Ka veebilehel <https://toiduteave.ee/margistamine/> asuva märgistamise e-käsiraamatu statistika näitab piisavalt aktiivset kasutamist – kokku 9521 külastajat. Toimus 9939 sessiooni (engaged sessions), mis kestasid kauem kui 10 sekundit.

⁷ Allikas: ÜhendPIP-1 ja ÜhendPIP-2 erinevad aruanded, eelkõige [Lisa-7-Horisont-Valdkondade-lisad YhendPIP-2 Aruanne 2024 aastal](#)

Haldustegevuste ülevaade⁸

Haldamise ülesanne tähendab nii sündmuste kui ettekannete ja materjalide sisestamist, olemasoleva materjali lisamist kui uute tekstide loomist. Veebil www.pikk.ee on peamiseks osadeks **sündmuste kalender ja uudised**. Lisaks on korralduslikud lehed nõuandeteenistuse, rakendusuuringu andmetabelite ning Teadmussiirde programmide teabega. Valdkondliku teave asub eraldi alamdomeenil <https://teabesalv.pikk.ee/>.

Veebilehe pikk.ee⁹ haldamiseks tehtavate tööde nimekiri on esitatud allpool.

Tegevus	Selgitus
Sündmuste sisestamine ja parandamine	Sündmuste-ürituste lisamine, avaldamine või kontroll ja täiendamine. Sündmuste sisestamise õigusega kasutajate teavituste toimetamine (märksõnad, lingid, veateated). Veebilehe kaudu üritustele registreerunute andmete jälgimine, nimekirjade puhastamine. Ürituste ettekannete üleslaadimine, süstematiseerimine
Uudiste loomine ja avaldamine.	Uute postituste koostamine või teistel veebilehtedel avaldatud postituste sisestamine. Veebilehel uudiste lisamise ja toimetamise õigusega kasutajate sisestatud teavet on vaja kontrollida, kujundada ja märksõnastada. Avaldatakse kolm artiklit nädalas, sh uuslooming ja teiste veebide materjalide või ÜhendPIP tulemite võimendamine.
Fotopank	Veebilehe jaoks fotode kogumine veebitoimetajate poolt, vajadusel uute fotode ostmine. Uute illustratsioonide kujundamine vastavalt sisuteabele.
Uue teabe lisamine, aegunud teabe uuendamine.	Kogu veebi lehtede materjali pidev uuendamine, toimetamine märksõnastamine, linkide uuendamine. Sealhulgas kui uudises ilmunud teave on vajalik säilitada veebi püsivamas asukohas, olemasolevad lingid katkevad või uudise käigus ilmneb senise teabe vananemine. Rakendusuuringu andmestiku uuendamine, failide üleslaadimine vastavalt ministeeriumilt laekuvale teabele või uuringute teostajate soovile: https://www.pikk.ee/valdkonnad/rakendusuuring/rakendusuuringud/ Alamdomeen teabesalv.pikk.ee teabe uuendamine koostöös erinevate ekspertidega. Nt https://teabesalv.pikk.ee/taimekasvatuse/taimekaitse/ ja https://teabesalv.pikk.ee/aiandus/taimekaitse-aianduses/
Materjalide uuendamise tellimine	Läbirääkimised ekspertidega valdkonnateabe uuendamiseks, pisihangete koostamine, ootuste selgitamine, laekunud teabe lisamine veebile.

⁸ Allikas: ÜhendPIP-1 ja ÜhendPIP-2 erinevad aruanded, nt [Lisa-7-Horisont-Valdkondade-lisad YhendPIP-2 Aruanne 2024 aastal](#)

⁹ Samalaadsed tegevused olid ka toiduteave.ee haldamisel. Detailsed veebi haldustegevuste ülevaated esitati lisaks aruannetele ka igal aastal maksetaotluse lisana.

Tegevus	Selgitus
Veebihaldamise kaastäitjate juhendamine	Avaldati või kontrolliti ja täiendati infot sündmuste kohta. Sündmuste sisestamise õigusega kasutajate (36) teavituste toimetamine (märksõnad, lingid, veateated) Postituste lisamisel unustavad autorid aeg-ajalt jälgida postitamise nõudeid - kuidas, mis moodi ja kuhu midagi vaja lisada või kirjutada (kategooriad, sildid, kirjeldused, SEO jne). Postituste parandamisel tuleb kõik väiksemad ja suuremad sammud "läbi käia" ning puuduolevad või väärtalt sisestatud osad parandada. Veebilehel pikk.ee on 17 uudiste lisamise ja toimetamise õigusega kasutajat, kelle sisestatud teavet on vaja kontrollida, kujundada ja märksõnastada SEO jaoks.
Infotelefoni ja infomeili haldamine	Infotelefoni ning üldaadressi kaudu laekuvatele päringutele vastamine. Küsimusi esitatakse nii üldiselt põllumajanduse või konkreetse teabe asukoha kohta, kui ka otsitakse teavet kohustuslike koolituste või nõustajate kohta. Lisaks pööratakse ka konkreetse toimuva ürituse veebillingi leidmise või veebiühenduvuse muredega.
ÜhendPIPi teabe avaldamine	ÜhendPIPi edenemise kohta teabe pidevalt ajakohasena hoidmine: toimuvad sündmused, valminud teabematerjalid, videod, tegevuskava jm.
Keskkonnaõppe teabe haldus	Veebil pikk.ee avaldatakse nimekirjad sündmustest, mis sobivad toetuste KSM, MULD ja VESI toetuste kohaseks õppeks. https://www.pikk.ee/valdkonnad/keskkonna-ope/ . Samuti on leitav tingimuslikkuse (varem nõutele vastavuse) süsteemi detailinfo leht https://teabesalv.pikk.ee/pollumajanduskeskkond/tingimuslikkus/ 2024 lõpus lisandus ÜPP strateegiakava meetme KK1 kohaste ürituste teave. Igal kevadel luuakse leht pindala- ja loomapõhiste infopäevade kohta https://www.pikk.ee/nouandeteenistus/pindalatoetuste-infopaevad-2025/
Analüütika	Veebiliikluse jälgimine Google Analytics keskkonnas. Optimeerimine Google Search Console tööriistaga, et vaadelda märksõnu, mille kaudu sihtrühm teavet otsib.
Veebi IT-haldus	Pistikprogrammide uuendamine, uudiskirjade lahenduse haldamine, CACHE murede lahendamine pidevalt, väikeseadete ja kujunduste parandamine. Tarkvara perioodiliste uuenduste tõttu tõlgete kontroll (tihti on vaja tõlked uuesti luua, sest need ei tule uuendustega kaasa)
Infokirjad	Veebile PIKK.ee sisestatud sündmuste ja uudiste kohta automaatsete infokirjade rakenduse lahenduse haldamine ja vajadusel uuendamine. Toiduteave.ee infokirja saatmine toimus vastavalt sellele, kui teavet laekus.

Haldamise kõige mahukamad ja aegavõtvamad tööd on sisu uuendamine, optimeerimine ja seostamine märksõnadega. Märksõnad ja sildid ühendavad erinevate kategooriate alla kuuluvaid, kuid omavahel seotud teemasid; SEO fraaside lisamine muudab veebi otsingumootoritele leitavaks. Veebilehe optimeerimine tähendab strateegilise info (metaandmete) lisamist. Ühtlase kvaliteedi tagamiseks tuleb kõik tekstid struktureerida ühtsete kujundusmallide abiga.

Arendustööd

Enamik 2021 analüüsi käigus tehtud ettepanekutest kujunduse ja seoste kohta võeti arvesse veebi haldamistööde käigus aastatel 2021-2023, sh loodi alamdomeen teabesalv.pikk.ee. ÜhendPIP projekti raames veebilehtedele uusi mooduleid ei ostetud, pistikprogrammide uuendamised jmt teostati haldustööde raames.

2024. aastal alustati järgmiste arendustöödega AKIS-toetuse tegevuskava ühe osana ning teabesalve edasised arendused väljusid ÜhendPIP-2 projekti ulatusest.

Prototüübi hange

Saadud kogemuste järgi viidi läbi märts 2024 AKIS-toetuse raames riigihange uue teabesalve jaoks - kasutajaliidese (UI) ja kasutajakogemuse (UX) analüüs, disain ja prototüübi loomine. METK riigihanke nr 274734 täitjaks sai Trinidad Wiseman.

Riigihanke alusdokumentides on esitatud prototüüble esitatud funktsionaalsusnõuded ja kirjeldatud sihtrühmad: <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/6889908/>

Funktsionaalsusnõuded

Prototüübi kontseptsioon peab olema intuitiivne, mugav, juurdepääsetav, sh kohanduv nii arvutiekraanile kui ka nutiseadmele (responsive design), klikitav ja kommenteeritav. Prototüüp peab sisaldama vähemalt järgmisi kohustuslikke mooduleid:

- Uudisartiklite moodul;
- Ürituste kalender ja registreerimismoodul;
- Moodul, mis haarab kõiki Toidumärgmistamise e-käsiraamatu elemente
- Praktiliste tööriistade, kalkulaatorite ja kaardirakenduste integreerimise võimalusi
- Valdkondlik teabe- ja õppematerjal (foto- ja videomaterjal, taskuhäälingud, artiklid)

Sihtrühmad

Loodav veebileht toob kokku järgmiste domeenide teabe: www.pikk.ee, teabesalv.pikk.ee, www.maainfo.ee ja www.toiduteave.ee. Loodava veebilehe sihtrühmadeks on üldistatult:

- põllumajandustootjad, sh toidutootja ja loomakasvataja (alustav ettevõtja ja noorettevõtja, väiketootja, suurtootja) ja sektoris töötavad inimesed;
- toidutöötajad, toidutööstus;
- hobiaednikud ja –talunikud;
- maal elavad, maaelust huvitatud inimesed;
- maapiirkonna kogukonnad (nt külaseltsid);
- kohalikud tegevusrühmad (sh LEADER);
- maapiirkonnas tegutsevad ettevõtjad;
- põllumajandustootjate esindusorganisatsioonid;
- ekspertteabe valdajad ja vahendajad (koolitaja, nõustaja, haridusasutus,

AKIS teabesalve arendusteenuse hange

Koostatud prototüüp oli aluseks AKIS toetuse raames PRIAle uue teabesalve lahenduse ärianalüüsi esitamisel. PRIA koostatud riigihanke nr 287585 alusdokumentides on esitatud nõuded uuele teabesalve lahendusele <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/8119964/general-info>

Näited funktsionaalsustest riigihanke tehnilises kirjelduses:

- Tuvastatud sisu tüübid (mittetäielik nimekiri):
 - Lehed, tavapärase veebi sisuleht
 - Sündmused – erilahendusega postituse tüüp, sündmuste nimekiri
 - Postitused – CMS vaikimisi postituse tüüp ja postituste nimekiri
 - Taskuhäälingud - erilahendusega postituse tüüp, häälingute nimekiri
 - Uuringud – erilahendusega postituse tüüp, nimekiri tabelina
 - Nõustajad – erilahendusega postituse tüüp, nimekiri tabelina
- Postituste kategooriad: videod, teavikud, infokirjad, artiklid jm
- Sündmuseid peab olema võimalik lisada kasutaja kalendrisse
- Kõiki sisu tüüpe peab olema võimalik tähistada kategooriate ja siltide / märksõnadega
- Mitmekeelsus – valmisolek lisada ja kuvada sisu lisaks eesti keelele ka inglise keeles
- SEO – inimloetavad lingid, optimeeritud otsingumootoritele, metainfo haldaja poolt muudetav
- Otsing veebi sees üle kõigi avalike vaadete aga võimeline eristama sisutüüpe, aega jm
- Erinevad kasutajate rollid, sh teabe sisestajate viisi piiratud vaade
- Vormid küsitlustele vastamiseks või täiendava teabe kogumiseks, nt uudiskirjadega liitumiseks
- Meediagaleriid nii piltide kui ka materjalide ja audiovisuaalsete failide haldamiseks
- Veebiosade tähistamine lemmikuks
- Automaatne andmete edastamine Smaily uudiskirjade tarkvarale

Tutvustamine sihtrühmadele

Veebi www.pikk.ee pidevalt uuenevateks osadeks on sündmuste kalender ja uudised (igal nädalal kolm postitust). Populaarsemad osad 2024. aastal, lisaks avalehele ja sündmuste nimekirjale, on olnud keskkonnateemaliste ürituste temaleht, nõuandeteenistuse ja konsulentide nimekirja temalehed, spetsiifilised postitused (ESG, võõrnälgjad ja tomati kasvatamine). Alamdomeeni teabesalv.pikk.ee vaatamine suurenes kui teavitati REM suunamisel väljatöötatud süsinikukalkulaatori valmimisest.

2023. aastal alustati infokirja „Pikk.ee uudised“ levitamise. Igal esmaspäeval jõuab tellijate postkasti 5 viimast pikk.ee veebis avaldatud uudist ja 50 lähemat üritust sündmuste kalendrist. 2024. aasta lõpuks oli infokirja saajaid 369, keskmine avamise määr 2024. a jooksul oli 58,6%.

Veebileht toiduteave.ee ei sisalda pidevalt uuenevat sisu vaid on pigem teadmiste hoidla. Liikluse elavnemine on selgelt seotud infokirjadega kui teavitati registreerunud kasutajaid (üle 800) mõnest peatselt toimuvast üritusest.

Külastatavuse muutmiseks on vajalik veebide parem turundamine otsepostituste raames ning sotsiaalmeedias, kuna need on tänapäeval peamised infoliikumise allikad.

Tulevasse AKIS teabesalve koondatakse kokku lisaks siin mainitutele veebi www.maainfo.ee tegevus ning sellega suureneb ka uue veebi sihtrühmade hulk (pikk.ee kasutajad on eelkõige põllumajandustootjad, toiduteave.ee puhul toidu käitlejad ning maainfo.ee sihtrühmaks on maapiirkonna arengust huvitatud rühmitused, sh kohalikud tegevusrühmad või innovatsiooni vahendajad). Kõigil nimetatud veebilehtedel on olemas oma infokirjad, maainfo.ee puhul rohkem kui üks.

Veebilehed ja teabesalv on vahendid kommunikatsioonis. Paralleelselt ÜhendPIP-2 projekti toimumisega alustati AKIS-toetuse tegevuskava raames vastava kommunikatsiooni kontseptsiooni väljatöötamist. See kommunikatsioonikava ja bränding sisaldas ka teabesalve teavitamist. ÜhendPIP-2 projekti raames eraldi teabesalve ja sihtrühmade teavitamise lahendust ei korraldatud, kõik partnerid kasutasid oma organisatsioonide meediakanaleid ning PIKK.ee toimis teabe hoidlana, sh koondades ürituste teavitused.

Väljavõtte AKIS kommunikatsioonistrateegia töödokumendist: „AKIS kommunikatsiooni parandamine nõuab süsteemset lähenemist, mis keskendub nii sõnumite lihtsustamisele, infovahetuse parandamisele kui ka organisatsioonilise struktuuri tugevdamisele. Peamine väljakutse on luua arusaadav ja nähtav süsteem, mis pakub reaalselt väärtust põllumajandustootjatele ja teistele sidusrühmadele.“

Väljavõtte projekti lõpparuande osast „Tagasiside Tellijale“: ÜPP toetuste infopäevade tagasiside kohaselt soovitasid osalejad korraldajatele: toetuste tutvustused võiks olla korraldatud nii, nagu on suurfirmades firmasisesed koolitused – teed millal tahad, visuaalselt ilusad loengud, visuaalselt ilusad ja arusaadavad materjalid, hästi läbi mõeldud ja sõnastatud nõuded. Pärast kontrollküsimused (mitte niivõrd hinde panemiseks, kui veendumaks, et kõige olulisemates punktides on kaasa mõeldud). Kui ei ole aega, katkestad, jätkad teine kord, üks kõik millal, peaasi et teatud ajaks oleks programm läbitud.

Üks ootus teabesalvele on koondada temaatilisi videoid ja ürituste salvestusi, et anda ligipääs teabele sõltumata ürituse ajast ja asukohast. Teabesalvele e-õppe keskkonna loomine või mõne olemasoleva keskkonnaga liitmine ei ole tehniliselt keerukas, kuid korraldajate ja lektorite valmisolek teavet salvestada ja monteerida on aja- ja ressursimahukas ülesanne.

Teabesalv võiks olla põllumajandusega seotute ja toidu käitlejate jaoks veebiraamatukogu. Väljavõtte projekti lõpparuande osast „Tagasiside Tellijale“: MAK 2014-2020 teadmussiirde ja teavituse toetuse üks kohustustest toetuse saajale on erinevate teabematerjalide esitamine Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile, kellel on õigus korraldada selle teabe tasuta avaldamine (§ 18 lõige 3 punkt 2). Ministeeriumis tuleks kontrollida, kas määruse nõue on korrektset täidetud ning **saata materjalid teabesalves avaldamiseks METKile. See ettepanek on olnud korduv alates aastast 2021, kuid PRIA ega ministeerium ei ole soovile siiani reageerinud.**

Kokkuvõte

Teadmussiirde programmid ÜhendPIP võtsid üle senise (MES) nõuandeteenistuse veebilehe koos selles leiduva sisuga. Veebi haldamisele olid nõuandeteenistuse korraldust käsitleva lepinguga seatud oma nõuded ja kohustused, mis kehtisid kuni 2023. aasta lõpuni.

Programmi alguses tehtud www.pikk.ee sobivuse analüüs andis projektide täitjatele suunised olemasolevat teavet täiendada, ümber kujundada lähtuvalt muutunud vajadustest ja vastavamaks kasutajate uutele ootustele.

Alamdomeeni teabesalv.pikk.ee moodustamine parandas oluliselt veebis navigeerimist ning vähendas märgatavalt klõpsamisele reageerimise aega. Aja jooksul on postituste kvaliteet paranenud, avaldatakse vähem pressiteateid ning rohkem erinevate allikate õppe-otstarbelise sisuga teavet. Alustati pikk-uudised infokirja väljaandmist, mille kasutajaskond järjest suureneb ning mille avamise määr on tähelepanuväärne.

ÜhendPIP projektde raames veebile uusi mooduleid ei tellitud, haldamine ja täiendamine korraldati aastaste haldamisteenuste raames.

ÜhendPIP võttis üle ka www.toiduteave.ee haldamise ülesande toiduohutuse teadmussiirde programmilt/riigihankelt, tagades selle veebi toimimise, täiendamise ja registreeritud kasutajatele teabe saatmise.

ÜhendPIP-2 projekti raames hallati veebi pikk.ee perioodil 1.07.2023-31.12.2024. Projekti lõppedes kuulub domeen Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile.

Teabesalve edaspidine haldamine on strateegiakava ellurakendamisel AKIS-toetuse¹⁰ raames jätkuvalt antud Maaelu Teadmuskeskuse (METK) ülesandeks ning tehniliseks arenduspartneriks on Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet.

Tulevasse AKIS teabesalve koondatakse kokku lisaks siin mainitutele veebi www.maainfo.ee tegevus ning sellega suureneb ka uue veebi sihtrühmade hulk (pikk.ee kasutajad on eelkõige põllumajandustootjad, toiduteave.ee puhul toidu käitlejad ning maainfo.ee sihtrühmaks on maapiirkonna arengust huvitatud rühmitused, sh kohalikud tegevusrühmad või innovatsiooni vahendajad).

¹⁰ AKIS tegevuskava kaudu rakendatakse ÜPP strateegiakava sekkumist põllumajanduse teadmussiirde- ja innovatsioonisüsteemi arendamise toetus. <https://www.pikk.ee/valdkonnad/akis/>